

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 572

van **ORRY VAN DE WAUWER**

datum: 26 januari 2024

aan **LYDIA PEETERS**

VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

Liefkenshoektunnel - Gebruik

Het aantal personenwagens en vrachtwagens dat gebruikmaakt van de Liefkenshoektunnel in Antwerpen steeg de afgelopen jaren sterk. De capaciteit van de Liefkenshoektunnel wordt geraamd op 40.000 voertuigen per dag; die capaciteit wordt niet structureel overschreden maar wel op piekmomenten. De Liefkenshoektunnel is de enige Antwerpse tunnel met een tolsysteem, de exploitatie ervan ligt in handen van een dochterbedrijf van Lantis.

Als op andere delen van de Antwerpse ring zware verkeershinder ontstaat, dan kan de tunnel tijdelijk tolvrij worden gemaakt om als alternatieve ontsluiting te dienen. Daarvoor betaalt de Vlaamse overheid dan de tolbedragen aan de NV Tunnel Liefkenshoek (de zogenaamde schaduwtol).

1. Kan de minister een overzicht geven van de gebruikscijfers van de Liefkenshoektunnel per maand voor 2022 en 2023?
2. Is er sprake van een verdere toename in het gebruik van de tunnel? Licht het gemiddeld aantal voertuigen per dag in 2022 en 2023 hoger dan in de voorgaande jaren?
3. Welk effect heeft de coronagolf gehad op de gebruikscijfers van de Liefkenshoektunnel? Zijn de huidige gebruikscijfers opnieuw op eenzelfde hoogte als voor de coronapandemie, of is er (nog steeds) sprake van een structurele daling van de gebruikscijfers?
4. Kan er een overzicht gegeven worden van de gebruikscijfers in 2022 en 2023 opgesplitst in vrachtwagens en passagierswagens? Is een eventuele toename in één van beide categorieën te merken?
5. Hoeveel uren werd de Liefkenshoektunnel tolvrij gemaakt in 2022 en in 2023? Wat was de kostprijs van dit tolvrij maken (de schaduwtol betaald door de overheid)?
6. Het Vlaams Verkeerscentrum participeerde tussen 2019 en 2021 in het Europees project Socrates 2.0, een proefproject in samenwerking met BMW Group, Be-Mobile en MAPtm, dat onderzoekt hoe aan dynamisch verkeerbeheer gedaan kan worden door passagierswagens tolvrij door de Liefkenshoektunnel om te leiden.

Werden in de afgelopen jaren andere soortgelijke participaties opgestart? Welke inzichten konden meegenomen worden uit dit proefproject?

ANTWOORD

op vraag nr. 572 van 26 januari 2024

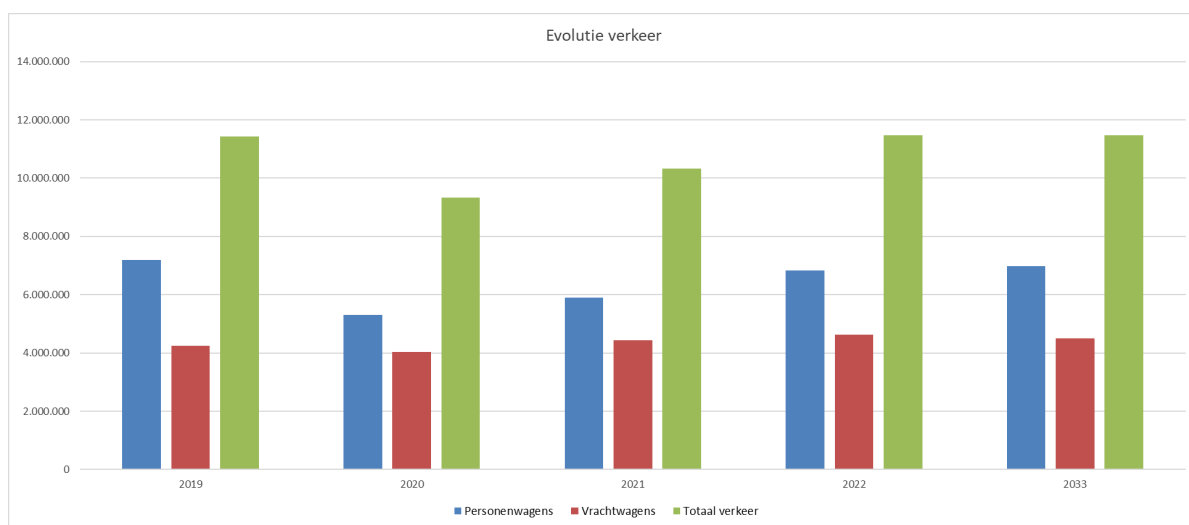
van **ORRY VAN DE WAUWER**

1. Overzicht aantal gebruikers/geregistreerde doortochten

	JAN.	FEB.	MAART	APRIL	MEI	JUNI	JULI	AUG.	SEPT.	OKT.	NOV.	DEC.	TOTAAL
2022	807.661	843.154	981.440	1.005.087	997.592	957.187	870.123	1.006.645	1.025.942	1.086.091	960.749	918.856	11.460.527
2023	907.102	838.862	1.005.370	940.557	1.110.036	1.081.323	846.912	937.256	980.702	1.048.230	945.929	823.475	11.465.754

2. De afgelopen jaren kon de Liefkenshoektunnel steeds rekenen op een stijging van zowel personen- als vrachtverkeer. Het personenverkeer kende een significante daling in 2020/2021 ten tijde van Covid, en zat in 2023 net niet terug op het niveau van 2019. Het vrachtverkeer daarentegen kende slechts een zeer beperkte dip en is gestegen ten opzichte van 2019 en voorgaande jaren.

3. Zoals uit onderstaande grafiek blijkt, heeft Corona een negatieve invloed gehad op de gebruikscijfers, maar die bevinden zich ondertussen opnieuw boven het niveau van voor de Coronaperiode.

4. Cfr. antwoord op vraag 1.

Hieronder vindt u de cijfers per maand en de procentuele groei/daling van 2023 t.o.v. 2022.

Personenwagens (cat. 1):

	JAN.	FEB.	MAART	APRIL	MEI	JUNI	JULI	AUG.	SEPT.	OKT.	NOV.	DEC.	TOTAAL
2022	454.670	475.258	558.677	626.557	597.580	574.043	528.557	620.175	611.849	665.313	566.012	560.099	6.838.790
2023	537.235	488.092	588.192	578.418	695.379	657.312	514.603	584.033	613.740	653.173	568.921	491.268	6.970.366
%	18,2	2,7	5,3	-7,7	16,4	14,5	-2,6	-5,8	0,3	-1,8	0,5	-12,3	1,9

Vrachtwagens (cat. 2):

	JAN.	FEB.	MAART	APRIL	MEI	JUNI	JULI	AUG.	SEPT.	OKT.	NOV.	DEC.	TOTAAL
2022	352.991	367.896	422.763	378.530	400.012	383.144	341.566	386.470	414.093	420.778	394.737	358.757	4.621.737
2023	369.867	350.770	417.178	362.139	414.657	424.011	332.309	353.223	366.962	395.057	377.008	332.207	4.495.388
%	4,8	-4,7	-1	-4	4	11	-3	-9	-11	-6	-4	-7	-2,7

In 2022 werd 13 keer tolvrij gereden omwille van verkeersincidenten. 13 keer werd tolvrij gereden in het kader van wegeniswerken.

Aantal uren tolvrij omwille van incidenten: 42 uur

Gefactureerd bedrag omwille van incidenten: 597.788, 20 euro incl. BTW

Aantal uren tolvrij omwille van wegenwerken: 158 uur

Gefactureerd bedrag bij wegenwerken: 843.342,04 euro incl. BTW

In 2023 werd 12 keer tolvrij gereden omwille van verkeersincidenten. 8 keer werd tolvrij gereden in het kader van wegeniswerken.

Aantal uren tolvrij omwille van incidenten: 37 uur

Gefactureerd bedrag omwille van incidenten: 627.852,00 euro incl. btw

Aantal uren tolvrij omwille van wegenwerken: 133 uur

Gefactureerd bedrag bij wegenwerken: 1.094.393,00 euro incl. btw

5. Het project Socrates 2.0 had tot doel om samenwerkingsvormen tussen publieke en private partijen te exploreren m.b.t. dynamisch verkeersmanagement.

Een van de *use cases* die in het kader van dat project in de praktijk werden gebracht, was het gericht aanbieden van een tolvrije doortocht doorheen de Liefkenshoektunnel aan weggebruikers, om zo een meer gebalanceerde verdeling van het verkeer over de Scheldetunnels heen te bekomen. In functie van de actuele drukte in de Kennedytunnel werd weggebruikers onderweg naar deze tunnel via hun navigatiesysteem een tolvrij alternatief via de Liefkenshoektunnel aangeboden.

Via deze *use case* kon aangetoond worden dat een dergelijke publiek-private samenwerking weldegelijk een win kan opleveren, zowel voor de overheid, als voor de private partij, als voor de weggebruiker zelf.

Er zijn hierna geen formele soortgelijke participaties opgestart, maar de inzichten die uit het Socrates 2.0 project zijn ontstaan, worden wel meegenomen in het verder concretiseren van de onderlinge gegevensuitwisseling in het kader van de EU-regelgeving rond veiligheids gerelateerde verkeersinfo (SRTI - EU886/2013) en real-time verkeersinfo (RTTI - EU670/2022).

6. Er zijn geen inzichten meegenomen uit het proefproject, aangezien de gegevens door Corona niet (meer) relevant waren.